

ASCO

DE APPEL
ARTS CENTRE

TENTOONSTELLING

8 FEBRUARI – 13 APRIL 2014

PRINS HENDRIKKADE 142 • AMSTERDAM • DEAPPEL.NL

Beste bezoeker,

Dit voorjaar neemt directeur Ann Demeester afscheid van de Appel arts centre met de twee door haar samengestelde tentoonstellingen Asco en Nina Yuen, waarin performance op verschillende manieren centraal staat. Op de begane grond van de Appel arts centre zijn foto's en video's te zien van Asco, een kunstenaarsgroep die in de vroege jaren zeventig is opgericht door vier bevriende kunstenaars – Harry Gamboa Jr., Gronk, Willie F. Herrón III en Patssi Valdez – en die later meerdere en soms wisselende leden had. Dit collectief voerde van 1972 tot 1987 performances en theatrale acties uit in de straten van Oost Los Angeles, het centrum van de Mexicaans-Amerikaans gemeenschap. Ze waren nauw betrokken bij de Chicano burgerrechtenbeweging: een progressieve politieke beweging van Mexicaans-Amerikaanse jongeren die in verzet kwamen tegen de marginalisering van Latino's in de Verenigde Staten.

Het Spaanse woord Asco betekent walging of misselijkheid. Dit gevoel was een Leitmotiv, een constante in hun werken. Het collectief werd misselijk van wat ze zagen in hun directe omgeving en in de actualiteit, die werd gekenmerkt door sociale en politieke onrust, etnische ongelijkheid, racisme, gebrekkig onderwijs en politiegeweld. Hun werk riep tegelijkertijd door zijn ongewone esthetiek soms ook walging op bij kijkers.

Asco's doe-het-zelf, lowbudget en kitscherig stijl doet denken aan B-films en glam-rock, maar hun politieke agenda was radicaal. Ze waren gefascineerd door glitter, glamour en schoonheid en geïnteresseerd in de emancipatie van minderheden. Hun excentrieke kostuums, carnavaleske optochten, bevreemdende acties en gesceneerde foto's, vestigden de aandacht op de achterstelling van minderheden (Latino's, vrouwen, 'holebi's en queers) in de jaren zeventig in de US.

Eenieder die in Oost Los Angeles woonde zag de beroemde witte Hollywood letters, maar de filmindustrie van Hollywood was voor Latino's onbereikbaar: die was wit en upperclass. Een Latino figureerde in de media enkel als een kansloze of een gangster. Of hij was kanonnenvoer voor de oorlog in Vietnam: soldaten werden in het bijzonder geworven onder arme jongeren in de achtergestelde wijken van grootstedelijk Amerika. Asco streed hiertegen en tegen de negatieve beeldvorming en stereotypering van Mexicaanse Amerikanen. Ze hanteerden daarbij een hit-and-run strategie. Asco deed vaak onaangekondigd een performance of theatrale actie op straat, specifiek op plekken waar recent een schietpartij, rellen of een door de politie neergeslagen demonstratie waren geweest.

Asco's werk week af van wat Chicano kunstenaars toen al decennia maakten:

kleurrijke en folkloristische muurschilderingen met sociaal-politieke boodschappen. Wel verwees Asco vaak naar deze traditie en naar hun culturele afkomst (Mexicaans en katholiek), maar ze haalden ook inspiratie uit modebladen, Franse Nouvelle Vague films of de meesterwerken van de Italiaanse cineast Federico Fellini. Asco bracht hun geëngageerde kunst met een nieuwe beeldtaal die volledig afweek van de status quo, waardoor het ook toen niet altijd, noch binnen de eigen gemeenschap noch binnen de kunstwereld, werd begrepen. Pas sinds een grote overzichtstentoonstelling in het Los Angeles County museum in 2011,

die nadien is gaan reizen, staat Asco op de kaart als een gezelschap dat op volstrekt eigenzinnige wijze vlijmscherp politiek werk maakte rondom vraagstukken die, helaas, tot op de dag van vandaag relevant zijn.

De tentoonstelling in de Appel arts centre focust op het vroege werk dat het vierkoppige kerncollectief ASCO van 1972 tot ongeveer 1982 maakte, en brengt daarmee een deel van hun complexe oeuvre voor het voetlicht.

Met vriendelijke groet,
De Appel arts centre

SELECTIE WERKEN

SPRAY PAINT LACMA (EAST BRIDGE), 1972

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: PATSSI VALDEZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

In 1972 bezocht Harry Gamboa Jr. het Los Angeles County Museum, gelegen in een welvarende witte wijk. Hij constateerde tot zijn verbazing dat er geen Mexicaans-Amerikaanse kunstenaars waren tentoongesteld. Toen hij de hoofdconservator hierover bevroeg, kreeg hij als antwoord dat Chicano's geen kunst maken, maar graffiti. Chicano's zijn geen kunstenaars, maar gangsters. Daarop bezocht Harry Gamboa Jr. met zijn Asco collega's Gronk en Willie F. Herrón III het museum nogmaals, 's nachts. Met spuitbussen schreven ze hun namen op een toegangsbruggetje naar het museum. De volgende morgen poseerde Patssi Valdez boven hun. Slechts enkele uren waren Chicano kunstenaars wél zichtbaar en aanwezig in een bastion in de kunstwereld van Los Angeles, maar een uur na deze foto was de muur weer wit geverfd. Asco maakte op die manier een conceptueel kunstwerk. Het 'inhoudsloze' straatmedium graffiti werd kunst. Zoals Marcel Duchamp een urinoir tot kunstvoorwerk maakte door het te signeren, maakte Asco het gehele museum tot één kunstobject, met hun signatuur rechtsonder.

NO CANARY, 1972

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: PATSSI VALDEZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Patssi Valdez was het enige vrouwelijke lid van Asco. Ze speelde een prominente rol binnen het collectief met performances waarin ze haar fysieke verschijning ingrijpend veranderde en zichzelf omtoverde tot een oogverblindende diva. Gebruik makend van het geïdealiseerde vrouwbeeld in Hollywood, zocht ze naar een eigentijds en autonoom beeld van de Mexicaanse vrouw. Net als eerder bijvoorbeeld de kunstenaars Claude Cahun en later Cindy Sherman, ontrafelt ze gender-stereotypen op basis van maskerades en door het gebruik van fotografie.

WALKING MURAL, 1973

SUPER 8 FILM OVERGEZET OP DVD
COURTESY WILLIE F. HERRÓN III

WALKING MURAL, 1972 AFGEDRUKT 2011

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: PATSSI VALDEZ, WILLIE F.
HERRÓN III, GRONK
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Na het gewelddadig neerslaan van een burgerrechten demonstratie van het Chicano Moratorium (een beweging van Chicano anti-oorlogs activisten) in augustus 1970, werden protesten en marsen verboden in Oost Los Angeles. Asco verzette zich hiertegen met een reeks performances die de vorm aannamen van 'bewegende muurschilderingen'. Een van Asco's eerste performances was Stations of the Cross op kerstavond 1971, waarbij ze op een drukke winkelstraat met een bizarre parade geïnspireerd op de lijdensweg van Christus protesteerden tegen de oorlog in Vietnam.

Een jaar later voerde Asco op kerstavond 1972 de interventie Walking Mural op, die hier is te zien in de vorm van documentatie. De lokale overheid had de jaarlijkse kerstparade verboden uit angst voor protest, wat voor Asco de onrechtvaardige bejegening van Chicano's maar weer eens bevestigde. Asco ging de straat op met een eigen optocht die indirect verwees naar diverse Mexicaanse gebruiken: openbare parades, de katholieke iconografie en de stedelijke traditie van muurschilderingen in Los Angeles. Gronk was verkleed als kerstboom, Herrón was een figuur die verveeld uit een muurschildering was uitgestapt, en Valdez was een in zwart geklede Onze-Lieve-Vrouw van Guadalupe (de beschermheilige van Mexico).

SELECTIE WERKEN

INSTANT MURAL 1974, AFGEDRUKT 2011

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: GRONK, PATSSI VALDEZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

INSTANT MURAL 1974, AFGEDRUKT 2011

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: GRONK, WILLIE F. HERRÓN III, HUMBERTO SANDOVAL, PATSSI VALDEZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

INSTANT MURAL (DETAIL) 1974, AFGEDRUKT 2011

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: HUMBERTO SANDOVAL
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Zowel Gronk als Herrón waren verdienstelijke muralisten (makers van muurschilderingen), maar ze wilden dit medium een nieuwe vorm en betekenis geven die afweek van de folkloristische en soms nogal propagandistische muurschilderingen van Chicano kunstenaars in de vroege jaren zeventig. Asco maakte met Instant Mural een tijdelijke muurschildering. Ze schilderden niet op een wand, maar gaven het medium vorm als actie. Patssi Valdez en Humberto Sandoval (met wie Asco vaak samenwerkte) waren met tape vastgeplakt aan een muur aan de centraal gelegen Whittier Boulevard. Valdez breekt door de tape, een symbolische handeling om empowerment, zelfbewustzijn en het doorbreken van de status quo te verbeelden. Zoals Gronk zei over het werk: “Some people get trapped in their

community, or a group, or a country, and are unable to leave it. But the bottom line here is: she breaks free.”

FIRST SUPPER (AFTER A MAJOR RIOT) 1974

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: PATSSI VALDEZ, GRONK, WILLIE F. HERRÓN III, HUMBERTO SANDOVAL
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Deze performance vond plaats op een vluchtheuvel op de Whittier Boulevard, een beladen locatie in het hart van Oost Los Angeles. In 1970 had de politie hier het vuur geopend op de deelnemers aan een anti-Vietnam en pro-sociale gelijkheid demonstratie. Wat vreedzaam begon, eindigde in bruto politie geweld tegen Chicano's. Hierna werden publieke bijeenkomsten sterk ontmoedigd of zelfs verboden door de overheid, waar de nieuw aangelegde vluchtheuvel fysiek een bijdrage aan moest leveren.

Vier jaar na die dramatische gebeurtenis wilde Asco de publieke ruimte weer opeisen met deze actie. De vier Asco kunstenaars namen plaats aan een dinertafel op de vluchtheuvel. Ze droegen kostuums en maskers die teruggaan op Mexicaanse calaveras, maskers in de vorm van schedels die traditioneel worden gedragen op feestelijkheden rond de Día de Muertos (Dag van de doden), wanneer in Mexico overledenen in familiale kring worden herdacht. De eters zijn omringd door diverse attributen, van een gigantische baby Jezus en een Barokke spiegel tot Gronk's schilderij Terror in Chile, een verwijzing naar de slachtoffers van de onderdrukking onder het Pinochet regime.

SELECTIE WERKEN

REGENERACIÓN 2 1974-75

COURTESY UCLA CHICANO STUDIES
RESEARCH CENTER (CSRC) LIBRARY

De Chicano beweging initieerde in de late jaren zestig en vroege jaren zeventig een golf aan publicaties met een politieke agenda. Harry Gamboa Jr. werd in 1971 redacteur van het tijdschrift *Regeneración*, en vroeg Gronk, Herrón en Valdez werk in te dienen. Het gezamenlijk werken voor *Regeneración* bracht een gemeenschapsgevoel teweeg dat Asco inspireerde tot hun live acties in de straten van Los Angeles.

Asco maakte voor *Regeneración* diverse pen-illustraties, die meestal niets te maken hebben met het begeleidende artikel, maar die vaak hun woede, frustratie en wanhoop over hun achtergestelde positie liet zien. Hun donkere, sombere en psychedelische beeldtaal werd niet altijd begrepen en representeerde ook niet de typische Chicano kunst, maar zoals Gamboa in 1972 in een interview zei: *"I feel we are definitely Chicano in our work because everything depicts suffering and that is where the Chicano is at. He is constantly suffering"*.

ASCO, 1975

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: WILLIE F. HERRÓN III,
HUMBERTO SANDOVAL, PATSSI
VALDEZ, GRONK, HARRY
GAMBOA JR.
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Op deze foto zijn de vier kernleden van Asco en Humberto Sandoval te zien. Ze poseren bij nacht midden op een lege boulevard in Los Angeles. Met hun lijf en leden spellen ze de naam van het collectief: hun lichamen vormen de letters ASCO. Midden achter staat Patssi Valdez. De foto is kenmerkend voor de wijze waarop Asco taal en performance introduceerde in de straten van Los Angeles en zich zo de openbare ruimte tijdelijk toe-eigende.

ASSHOLE MURAL, 1975

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: PATSSI VALDEZ, GRONK,
WILLIE F. HERRÓN III, HARRY
GAMBOA JR.
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Op deze foto poseerden de Asco kunstenaars piekfijn gekleed als filmsterren naast een smerige rioolpijp die uitkomt in een braakliggend stuk land. Rechts staan Herrón en Gamboa, en links Gronk en Valdez – de blubber aan hun voeten. Het lijkt alsof ze naast het afvoerputje van Los Angeles staan. De foto laat zien hoe de Asco kunstenaars hun achtergestelde situatie ervoeren. Hoe fraai je je ook kleedt – en het Chicano modebewustzijn was in die tijd legendarisch – als Mexicaans-Amerikaan waren je mogelijkheden tot sociale vooruitgang in die tijd beperkt. Asco zelf had geen toegang tot de Hollywood filmindustrie in Los Angeles en werd genegeerd door de mainstream witte kunstwereld. Bovendien waren de leden van Asco door hun interesse in 'queerness' en de homoseksuele

identiteit eveneens buitenbeentjes in de toch voornamelijk patriarchaal georganiseerde Mexicaanse gemeenschap.

DECOY GANG WAR VICTIM 1975

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: GRONK
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Bendegeweld was aan de orde van de dag in de achterbuurten van Oost Los Angeles. Op deze foto ligt Gronk gestrekt op de grond, op een plek waar vaak bloed was gevloeid. Naast zijn lichaam lichten in het koude blauwe licht enkele rode fakkels op. Deze foto werd door Asco verspreid onder lokale media, met de mededeling dat het laatste bendelid was gestorven en dat er dus een einde zou komen aan de agressie van de 'gangs'. Niets was minder waar, maar Asco reageerde hiermee op de voortdurende, gekleurde en provocatieve verslaggeving door de Los Angeles Times en de Los Angeles Herald Examiner. Chicano's werden in sensationistische stukken bijna altijd negatief neergezet als gangsters. Vaak werden namen en adressen van ouders en hun familie gepubliceerd, waarmee de pers de verkoopcijfers oppompte, maar ook het geweld aanwakkerde. De geënscepeerde foto ging een eigen leven leiden: Gamboa overtuigde enkele televisiestations om hem te tonen als documentair materiaal bij een item over het mogelijke einde van het bendegeweld.

SELECTIE WERKEN

NO MOVIE AWARD C.1975

COURTESY GRONK

Naast performances produceerde Asco van 1973 tot eind jaren zeventig ook No Movies. Dit waren in feite stills – stilstaande beelden – uit niet bestaande of nooit gemaakte films. Het was Asco's meest gebruikte medium om de afwezigheid van Chicano's (en etnische minderheden in het algemeen) in de media en de filmindustrie aan de kaak te stellen. De kunstenaars deden performances waarbij ze de beeldtaal van Hollywood hanteerden: door de gebruikte kleding, attributen en setting oogden ze als filmsterren. De foto's die ze daarvan maakten, verspreidden ze als promotiebeelden uit zogenaamde authentieke Chicano films – films die echter niet bestonden. Via deze 'fake' promotiebeelden, die als mailart werden verspreid, bereikten de 'films' toch een (inter)nationaal publiek. Asco maakte ook advertenties en flyers om reclame te maken voor hun No Movies.

Ze dreven het spel nog verder door en lanceerden eveneens een No Movie Award. Van een cobra-sculptuur uit een tweedehands winkel vervaardigde Asco een vergulde bokaal, die in een officiële ceremonie – een parodie op de Academy Awards – werd toegekend aan de beste No Movie.

BLACK & WHITE MURAL 1979, AFGEDRUKT 2011

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: WILLIE F. HERRÓN III,
GRONK
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Vanaf de jaren twintig tot in de jaren zeventig waren grote kleurrijke muurschilderingen hét artistieke medium waarin Mexicaanse kunstenaars nationale, sociale en politieke boodschappen verbeeldden. Ook Asco-kunstenaars Herrón en Gronk beoefenden deze kunstvorm. In deze zwart-wit muurschildering schilderden ze om en om een fragment dat terugging op foto's of filmfragmenten die onderdrukking of verzet verbeeldden. Centraal schilderde Herrón een rij met beelden van de Chicano Moratorium Rally uit 1970, een vreedzame demonstratie tegen de oorlog in Vietnam, die met bruut geweld werd neergeslagen door de politie. Tot op de dag van vandaag herinnert het werk aan de strijd die Chicano's in de jaren zestig en zeventig moesten leveren tegen sociale ongelijkheid.

PAPER FASHION WORN BY BILLIE 1980

HAND INGEKLEURDE FOTO MET
GLITTER, PIGMENT PRINT OP
ROESTVRIJ STAAL
COURTESY PATSSI VALDEZ

PAPER FASHIONS EN PAPER SET

NO MOVIE GO GO DRESS ASCO PAPER FASHION SHOW REMAKE VIRGEN BLACK QUEEN

PATSSI VALDEZ, GEMAAKT IN
SAMENWERKING MET KASHIF NADIM
CHAUDRY, 2013
MIXED MEDIA

Gemaakt met ondersteuning van Nottingham Trent University studenten: Hannah Galsworthy, Chloe Jackson, Eve Kann, Rachel Leatherland, Hannah Percy en Tegeirian Young
Courtesy Patssi Valdez

De Asco leden verschenen, vaak onverwacht, in barokke, bizarre of glamoureuze creaties in de openbare ruimte. Het was een manier om te laten zien dat je als Chicano wél zelf je identiteit kon bepalen, je mening kon uiten en fantasieën kon uitleven en je niet behoefde te laten domineren door de stereotYPE beeldvorming in

de media. Patssi Valdez, was een drijvende kracht achter deze verkleedacties, het verkennen van alternatieve identiteiten door middel van extravagante kleding en dito make-up of maskers.

In 1980 organiseerde Asco, naar een idee Harry Gamboa, een modeshow waarbij alle kleding gemaakt werd van papier. Het was een experiment om te kijken hoe je met die materiele beperking toch nog interessante mode kon maken. Valdez legt uit: *"You can have very little monetarily which is what was going on with the Asco group, but you can create something very spectacular with paper, paint, staples and tape."* Ter gelegenheid van de tentoonstelling in Nottingham realiseerde Patssi Valdez een nieuwe reeks papieren jurken in samenwerking met studenten van het Nottingham Trent University en in de Appel arts centre gaf Valdez op 5 februari een workshop paper fashion met studenten.

SELECTIE WERKEN

AGNÈS VARDA, DURING FILM SHOOT OF MUR MURS 1980

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: WILLIE F. HERRÓN III,
PATSSI VALDEZ, AGNÈS VARDA
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

In 1980 maakte de documentairemaker Agnès Varda een film over de muurschilderingen in Los Angeles, waarbij ze stad doorkruiste en het werk en de kunstenaars (en daarmee de culturele diversiteit in Los Angeles) portretteerde. De film laat zich lezen als een liefdesverklaring aan de ontelbare schilderijen op de wanden van vliegvelden en gemeenschappelijke gebouwen in Los Angeles, en schetst een beeld van de context waarin het werk van Asco is ontstaan. In de film is de laatste performance te zien van Asco met de oorspronkelijke vier kunstenaars.

LATCHKEY, 1982

FOTO HARRY GAMBOA JR.
AFGEBEELD: HUMBERTO SANDOVAL,
LORRAINE ORDAZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Latchkey is een fotoroman waarin tachtig beelden werden samengevoegd tot een doorlopend visueel verhaal en aangevuld met een audiotrack. Het werk is karakteristiek voor Asco's meer verhalende werk uit de jaren tachtig. Humberto Sandoval en Lorraine Ordaz figureren als een stel yuppie's (een term die ontstond in de vroege jaren tachtig), die allerlei alledaagse activiteiten uitvoeren in een huiselijke en tegelijkertijd droomachtige omgeving. Het surrealistische scenario is onder meer geïnspireerd op lokale misdaad verslaggeving en Latchkey suggereert dan ook hoe is het is om voortdurend onder bedreigende condities te leven. De fotoroman werd niet gepresenteerd als boek, maar als een diashow die zijn première beleefde in een parkeergarage, waar de beelden op omringende gebouwen werden geprojecteerd en de audiotrack uit speakers te horen was.

NEVEVENTS

WORKSHOP PAPER FASHION
DOOR PATSSI VALDEZ
WOENSDAG 5 FEBRUARI
13:00 - 18:00 UUR

OPENING
VRIJDAG 7 FEBRUARI
18:00 - 21:00 UUR

Q&A
ZATERDAG 8 FEBRUARI
MET PATSSI VALDEZ EN
NINA YUEN
16:00 - 17:30 UUR

REGULIERE RONDELEIDINGEN
9 FEBRUARI
9 MAART
13 APRIL
16:00 - 17:00 UUR

FAMILIERONDELEIDINGEN
23 FEBRUARI
30 MAART
14:30 - 16:00 UUR

ZONDAGSSCHOOL
16 MAART
16:00 - 17:30 UUR

MUSEUMWEEKEND
5/6 APRIL
ZATERDAG VAN
12:00 - 20:00 UUR
ZONDAG VAN
12:00 - 18:00 UUR

COLOFON

DIRECTEUR
ANN DEMEESTER

PRODUCTIE
TONY HOFMAN, ARIANNE KAMSTEEG

MARKETING EN PUBLICITEIT
MARIEKE ISTHA, CARMEN MUSKEE

OPBOUW
SJOERD TIM EN TEAM

TEKST EN REDACTIE
ANN DEMEESTER, GERBRAND
KOREVAAR

ONTWERP
THONIK

PRINT
DE BESTE PRINT BV

Asco No Movies is een samenwerking met Nottingham Contemporary en CAPC Museum of Contemporary Art in Bordeaux en was samengesteld door Irene Aristizábal en Alex Farquharson. De tentoonstelling is een vervolg op de tentoonstelling Asco: Elite of the Obscure, die mede was georganiseerd door Rita Gonzalez en C. Ondine Chavoya, in opdracht van het Los Angeles County Museum of Art en de Williams College Museum of Art.

Nottingham
Contemporary

CAPC

SELECTION OF WORK

AGNÈS VARDA, DURING
FILM SHOOT OF MUR MURS
1980

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY
GAMBOA JR.
GAMBOA JR.
PICTURED: WILLIE F. HERRÓN III, PATSSI
VALDEZ, AGNÈS VARDA
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

In 1980 documentary producer Agnès Varda made a film about the murals in Los Angeles, for which she crisscrossed the city to portray the works and the artists – and with that, the cultural diversity in Los Angeles. The film is like a love letter to the paintings along the expressways, at the airports and on community buildings in Los Angeles, and reflects the context of Asco's work. In Mur Murs one can see the last performance by Asco, with the original four artists.

LATCHKEY, 1982
COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY
GAMBOA JR.
PICTURED: HUMBERTO SANDOVAL,
LORRAINE ORDAZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Latchkey is a photo novella of 80 images, assembled into a continuous visual story and supplemented with an audiotrack. The work is characteristic of Asco's more narrative work from the 1980s. Humberto Sandoval and Lorraine Ordaz appear as a yuppie (a term first used in the early 1980s) couple, who engage in all sorts of everyday activities in a domestic, but at the same time dreamy setting. The surrealistic scenario was inspired by local crime reporting and Latchkey shows what it is like to live under constantly threatening conditions. The photo novella was not presented as a book, but it had its première in a parking garage, where the images were projected as slides on surrounding buildings and the audio track broadcast from speakers.

SIDE EVENTS

WORKSHOP PAPER FASHION
BY PATSSI VALDEZ
WEDNESDAY 5 FEBRUARY
1:00 – 6:00 PM

OPENING
FRIDAY 7 FEBRUARY
6:00 - 9:00 PM

Q&A WITH PATSSI VALDEZ
AND NINA YUEN
SATURDAY 8 FEBRUARY
4:00 – 5:30 PM

REGULAR GUIDED TOURS
9 FEBRUARY
9 MARCH
13 APRIL
4:00 – 5:00 PM

FAMILY GUIDED TOURS
23 FEBRUARY
30 MARCH
2:30 – 4:00 PM

SUNDAY SCHOOL
16 MARCH
4:00 - 5:30 PM

MUSEUM WEEKEND
5/6 APRIL
SATURDAY 12:00 – 8:00 PM
SUNDAY 12:00 – 6:00 PM

COLOPHON

DIRECTOR
ANN DEMEESTER
PRODUCTION
TONY HOFMAN, ARIANNE KAMSTEEG

MARKETING AND PUBLICITY
MARIEKE ISTHA, CARMEN MUSKEE

CONSTRUCTION
SJOERD TIM AND TEAM
TEXT AND EDITING
ANN DEMEESTER, GERBRAND
KOREVAAR

DESIGN
THONIK
DE BESTE PRINT BV

Asco: No Movies is a collaboration with Nottingham Contemporary in Nottingham and CAPC Museum of Contemporary Art in Bordeaux and was curated by Irene Arizizabal and Alex Farquharson. The exhibition builds on the precedent of Asco: Elite of the Obscure, which was co-organised by Rita Gonzalez and C. Ondine Chavoya on behalf of the Los Angeles County Museum of Art and the Williams College Museum of Art.

Nottingham
CAPC Contemporary

SELECTION OF WORKS

NO MOVIE AWARD C.1975

COURTESY GRONK

Besides performances Asco produced what they called No Movies, which were created from 1973 through to the end of the 1970s. No Movies were in fact still images from movies that were never

BLACK & WHITE MURAL 1979, PRINTED 2011

COLOUR PHOTOGRAPH BY

HARRY GAMBOA JR.

PICTURED: WILLIE F. HERRÓN III,

GRONK

COURTESY HARRY GAMBOA JR.

From the 1920s until into the 1970s large, colourful murals were the artistic medium par excellence through which Mexican artists represented social and political messages. Asco artists Herrón and Gronk also used this particular art form. In this black and white mural they took turns painting fragments that were taken from photos or films that pictured oppression or resistance. Central to the mural is a frieze by Herrón with images from the Chicano Moratorium Rally in 1970, a peaceful demonstration against the war in Vietnam that was broken up with brutal violence by the police. Down to the present day the work reminds viewers of the struggle that Chicanos had to fight against social inequality during the 1960s and 1970s.

Asco also made advertisements and brochures as publicity for these No Movies. They enhanced the deception and launched a No Movie Award, using a gilded replica of a cobra from a second-hand store as the 'Oscar'. In an official ceremony – a parody of the Academy Awards – it was awarded to the best No Movie.

PAPER FASHION WORN BY BILLIE 1980

HAND COLOURED PHOTOGRAPH

WITH GLITTER, PIGMENT PRINT

MOUNTED ON STAINLESS STEEL

COURTESY PATSSI VALDEZ

PAPER FASHIONS AND

PAPER SET

NO MOVIE GO GO DRESS

ASCO PAPER FASHION

SHOW REMAKE VIRGEN

BLACK QUEEN

PATSSI VALDEZ MADE IN

COLLABORATION WITH KASHIF

NADIM CHAUDRY, 2013

MIXED MEDIA

Made with the assistance of Nottingham Trent University students: Hannah Galsworthy, Chloe Jackson, Eve Kann, Rachel Leatherland, Hannah Percy and Tegeirian Young
Courtesy Patsi Valdez

The Asco members appeared in public spaces – often unexpectedly – in baroque, bizarre or glamorous creations. It was a way of showing that as Chicano you could indeed define your own identity, live your fantasies, and resist stereotyping in the media. Patsi Valdez was a

driving force behind these masquerades: the exploration of alternative identities through extravagant clothing and equally extravagant make-up or masks. Acting on an idea from Harry Gamboa Jr., in 1980 Asco organized a fashion show in which all the clothing was made of paper. It was an experiment to see how you could still make interesting fashion, despite the material limitations. Valdez explains, "You can have very little monetarily, which is what was going on with the Asco group, but you can create something very spectacular with paper, paint, staples and tape." On the occasion of the exhibition in Nottingham Contemporary Patsi Valdez made a new series of paper dresses in collaboration with local artists, and on Wednesday, 5 February, she realised a workshop on paper fashion at de Appel arts centre with students.

REGENERACIÓN 2

1974-75

COURTESY OF THE UCLA CHICANO STUDIES RESEARCH CENTER (CSRC) LIBRARY

In the late 1960s and early 1970s the Chicano movement was the impetus for a wave of publications with a political agenda. In 1971 Harry Gamboa, Jr. was the editor of the Chicano periodical *Regeneración*, and asked Gronk, Herrón and Valdez to submit work. Working together for *Regeneración* created a feeling of community that inspired Asco's live works in the streets of Los Angeles.

Asco published various pen and ink illustrations, which generally had nothing to do with the article they accompanied, but often revealed the depth of their anger, frustration and despair about their second-class treatment. Their dark, sombre and psychedelic visual language was not always understood, nor did it represent the typical Chicano art. Nonetheless, as Gamboa said in a 1972 interview, "I feel we are definitely Chicano in our work, because everything depicts suffering and that is where the Chicano is at. He is constantly suffering".

ASCO, 1975

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY GAMBOA JR.
PICTURED: WILLIE F. HERRÓN III, HUMBERTO SANDOVAL, PATSSI VALDEZ, GRONK, HARRY GAMBOA JR.

In this photo you see the four core members of Asco and Humberto Sandoval. The four men are whimsically posing at night in the middle of an empty boulevard in Los Angeles, spelling out the letters of Asco with their bodies. In the middle behind them stands Patssi Valdez. The photo is characteristic of the way that Asco introduced language and performance to the streets of Los Angeles, in that manner temporarily appropriating public spaces.

ASSHOLE MURAL, 1975

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY GAMBOA JR.
PICTURED: PATSSI VALDEZ, GRONK, WILLIE F. HERRÓN III, HARRY GAMBOA JR.

In this photo the Asco artists pose like impeccably dressed film stars next to a filthy pipe that ends in wasteland-like surroundings. To the right stand Herrón and Gamboa, and to the left Gronk and Valdez – the sledge at their feet. It is as if they are standing next to the anus of all Los Angeles. This photo shows how the Asco artists experienced their second-class status. However stylishly you were dressed – and the Chicano fashion-consciousness was legendary in those years – as Mexican-Americans your possibilities for social progress were limited. Asco did not have access to the film industry in Los Angeles and was ignored by the mainstream white art world. Due to their interest in queerness and homosexual identity, they were also outsiders within the Mexican community.

DECOY GANG WAR VICTIM

1975

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY GAMBOA JR.
PICTURED: GRONK

Gang violence was a regular occurrence in the slum neighbourhoods in East Los Angeles. In this photo Gronk lies stretched out on the ground, at a place where blood had often been shed. Next to his body several red flares brighten the cold, blue light. Asco distributed this photo among local media, with the caption that the last gang member was now dead, and thus there would be an end to the violence. Nothing could have been farther from the truth, of course, but Asco was responding to the continual and provocative reporting by the Los Angeles Times and Los Angeles Herald Examiner about gang-related violence. Chicanos were almost always portrayed negatively as gang members, in order to increase the papers' sales figures. Often the names and addresses of the perpetrators and their families were published, with the result that the sensationalist media directly encouraged further violence. Through this photograph Harry Gamboa Jr. sought to interrupt the negative portrayals of Chicanos. He succeeded in convincing several television stations, and this photo was run with a news item about a possible end to gang violence.

SELECTION OF WORKS

INSTANT MURAL

1974, PRINTED 2011

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY GAMBOA JR.
 PICTURED: GRONK, PATSSI VALDEZ
 COURTESY HARRY GAMBOA JR.

INSTANT MURAL (DETAIL)

1974, PRINTED 2011

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY GAMBOA JR.
 PICTURED: HUMBERTO SANDOVAL
 COURTESY HARRY GAMBOA JR.

INSTANT MURAL

1974, PRINTED 2011

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY GAMBOA JR.
 PICTURED: GRONK, WILLIE F. HERRÓN III, HUMBERTO SANDOVAL,
 PATSSI VALDEZ
 COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Both Gronk and Herrón were accomplished muralists, but they wanted to give this medium a new form and meaning that departed from the folkloristic and sometimes propagandistic murals that Chicano artist were painting in the early 1970s. With Instant Mural Asco produced a temporary 'wall painting'. They did not apply paint to the plaster-work, but gave shape to the medium as an action. Patssi Valdez and Humberto Sandoval (with whom Asco often collaborated) were stuck to a wall on Whittier Boulevard, the main artery through East Los Angeles, with tape. Valdez then liberated herself from the tape, an action symbolic of empowerment, self-confidence, and breaking through the status quo. As Gronk said of the work, "Some people get trapped in their community,

06

FIRST SUPPER

(AFTER A MAJOR RIOT)

1974

COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY GAMBOA JR.
 PICTURED: PATSSI VALDEZ, GRONK,
 WILLIE F. HERRÓN III, HUMBERTO SANDOVAL
 COURTESY HARRY GAMBOA JR.

This performance took place on a safety island on Whittier Boulevard, a deeply charged location in the heart of East Los Angeles. In 1970 the police had opened fire here on the participants in an anti-Vietnam and pro-social equality demonstration. What had begun peacefully ended in brutal police violence against Chicanos. After this public gatherings were strongly discouraged or forbidden by the authorities, a policy to which the newly constructed safety island was to make a contribution.

07

Four years after this shocking event Asco decided to reclaim the public space with this action. The four Asco artists sat down at a dinner table on the safety island. They wore costumes and masks derived from Mexican calaveras, masks in the form of skulls that are traditionally worn at festivities surrounding the Día de Muertos (Day of the Dead), when Mexicans commemorate the deceased within the family circle. The diners are surrounded by various attributes: from a gigantic baby Jesus and a baroque mirror to Gronk's painting Terror in Chile, a reference to the victims of the repression under the Pinochet regime in Chile.

SELECTION OF WORKS

SPRAY PAINT LACMA (EAST BRIDGE), 1972

**COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY
GAMBOA JR.**
PICTURED: PATSSI VALDEZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

In 1972 Harry Gamboa Jr. visited the Los Angeles County Museum, located in a prosperous white neighbourhood. To his surprise he noted that there were no Mexican - American artists exhibited. When he asked the chief curator to explain why, he was told that Chicanos didn't do art, but graffiti. Chicanos were not artists, but gang members.

In response to that, Harry Gamboa Jr. once again visited the museum, at night, and this time with his Asco colleagues Gronk and Willie F. Herrón III. Using cans of spray paint they wrote their names on the entrance bridge to the museum. The next morning Patssi Valdez posed above their signatures. Momentarily Chicano artists were visible and present in the bastion of the Los Angeles art world, but a couple of hours after the photo was taken the wall had been painted white again. Asco's intervention reads like a conceptual artwork. The 'contentless' street medium of graffiti is turned into 'high' art. With a Duchampian gesture, Asco transformed the whole museum into an art object, with their signature in the lower right corner.

04

NO CANARY, 1972

**BLACK AND WHITE PHOTOGRAPH BY
HARRY GAMBOA JR.**
PICTURED: PATSSI VALDEZ
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

Patssi Valdez was the only female member of Asco. She played a prominent roll in the collective with works in which she changed her physical appearance and turned herself into a ravishing diva. Drawing on the idealized Hollywood image of femininity, she sought a contemporary and autonomous image for a Mexican woman. Just as Claude Cahun, before her, and later Cindy Sherman, she unravelled gender stereotypes through masquerades and by means of photography.

WALKING MURAL, 1973

SUPER 8 FILM TRANSFERRED TO DVD
COURTESY WILLIE F. HERRÓN III

WALKING MURAL, 1972

PRINTED 2011

**COLOUR PHOTOGRAPH BY HARRY
GAMBOA JR.**
**PICTURED: PATSSI VALDEZ, WILLIE F.
HERRÓN III, GRONK**
COURTESY HARRY GAMBOA JR.

After a civil rights demonstration by the Chicano Moratorium (a group of Chicano anti-war activists) was violently dispersed by the police in August, 1970, protests and marches were forbidden in East Los Angeles. Asco resisted this ban with a series of performances that were staged as 'moving murals'. One of Asco's first performances was Stations of the Cross, on Christmas Eve, 1971, in which they organized a bizarre parade inspired by the Passion of Christ,

05

on a busy shopping street to protest against the war in Vietnam.

A year later, on Christmas Eve, 1972, Asco carried out the intervention Walking Mural, which is to be seen here in the form of documentation. The local authorities had even banned the annual Christmas parade out of fear for protests, an action which for Asco once again confirmed the unjust treatment of Chicanos. Asco took to the streets with their own parade, which subtly referred to traditional Mexican customs: public processions, Roman Catholic iconography, and the urban traditions of wall murals in Los Angeles. Gronk was dressed as a Christmas tree, Herrón as a blasé character that had stepped out of a mural, and Valdez in black, as the Virgin of Guadalupe (the patron saint of Mexico).

Dear visitor,

This spring director Ann Demeester says goodbye to de Appel arts centre with two exhibitions that mark the end of her tenure, Asco and Nina Yuen, for each of which performance is central in different ways. On the ground floor (documentary) photos and videos let one experience the guerrilla performances of the Mexican-American artists collective Asco, active in the 1970s. Asco was established in the early 1970s by four friends: Harry Gamboa Jr., Gronk, Willie F. Herron III and Patssi Valdez. From 1972 to 1987 this collective carried out performances and theatrical actions in the streets of East Los Angeles, the centre of the Mexican American community. They were deeply involved with the Chicano civil rights movement, a progressive political movement among younger Mexican-Americans that agitated against the marginalization of Latinos in America.

The Spanish word asco means disgust or nausea. This feeling was a leitmotif in Asco's works. What they saw in the present day in their immediate surroundings made the members of the collective nauseous: circumstances characterized by social and political unrest, ethnic inequality, racism, inadequate education and police violence. Their work, due to its uncommon appearance, sometimes caused a similar feeling with the public. Asco's low budget, DIY and kitsch aesthetics may be reminiscent of B films and glam rock, but their political agenda was radical. They were fascinated by glitter, glamour and beauty and interested in the emancipation of minorities. The eccentric costumes, carnivalesque parades, shocking actions and staged photos focused attention on the discrimination against minorities (Latinos, women, gays and queers), in the 1970s in the US.

Everyone living in East Los Angeles saw and can see the famous white Hollywood letters, but in the sixties and seventies the Hollywood film industry was out of reach for Latinos: it was white and upper class. The media pictured Latinos only as social misfits or gang members. Or as cannon fodder for the Vietnam War: soldiers were recruited particularly from among poor youth in the slum neighbourhoods of America's big cities. Asco struggled these kind of negative images and stereotyping. They employed a hit-and-run strategy by staging a performance or a theatrical action without any prior announcement at sites where there had recently been a shooting or riot, or where a demonstration had been broken up by violent police response.

Asco's work was significantly different from what Chicano artists had been doing for decades at the time: colourful and folkloristic murals with social-political messages. They did often refer to this

02

tradition and to their cultural roots, but also drew inspiration from fashion magazines, French Nouvelle Vague films or the masterpieces of the Italian filmmaker Federico Fellini. Asco created engaged art with a new visual language that deviated from the status quo, which meant that their work was not always understood. Only after a major retrospective exhibition on in the Los Angeles County Museum in 2011, which has been touring since then, has Asco obtained its place on the map as a collective which in a completely autonomous manner produced razor-sharp political work around issues which, alas, are still all too relevant today.

Kind regards,

De Appel arts centre

03

DE APPEL
ARTS CENTRE

EXHIBITION

8 FEBRUARY – 13 APRIL 2014

PRINS HENDRIKKADE 142 • AMSTERDAM • DEAPPEL.NL

